

DEMOGRAFIE MORAVA

Petr Fusek

Obeciny 4170, 760 01 Zlín | IČ: 74313975

pfusek@demografiemorava.cz | www.demografiemorava.cz

Velká Polom

Demografická studie | Červenec 2021

© Facebook
Obec Velká Polom

© Facebook
Obec Velká Polom

OBSAH

1.	RESUMÉ – HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ.....	4
2.	METODOLOGIE	5
3.	OBYVATELSTVO	7
3.1.	Celkový počet obyvatel.....	7
3.2.	Vývoj počtu obyvatel v letech 2006-2020.....	8
3.3.	Pohyb obyvatel	9
3.4.	Pohlaví a věk obyvatel.....	11
4.	PARAMETRY PROGNÓZY VÝVOJE OBYVATELSTVA	12
4.1.	Současná struktura obyvatel.....	12
4.2.	Plodnost.....	13
4.3.	Úmrtnost	15
4.4.	Migrace a výstavba	16
5.	VÝSLEDKY PROGNÓZY	20
6.	PLÁNOVÁNÍ KAPACIT ŠKOL.....	33
6.1.	Mateřské školy.....	33
6.2.	Základní školy.....	35
7.	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ a OBRÁZKŮ.....	39
8.	ZPRACOVATEL STUDIE.....	41

1. RESUMÉ – HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Za posledních 15 let vzrostl počet obyvatel Velké Polomi o 27 %. V současnosti zde žije 2 065 obyvatel.
- Populace Velké Polomi je ve srovnání s ČR výrazně mladší. Na 100 dětí do 15 let zde připadá 91 seniorů starších 65 let, což je nižší počet než v ČR i Moravskoslezském kraji.
- Počet obyvatel bude dle prognózy růst i v budoucnu. Míra růstu počtu obyvatel závisí na realizaci plánovaných záměrů výstavby. Pokud by byla postavena polovina záměrů investora, počet obyvatel Velké Polomi vzroste o 27 % na cca 2 600. V případě realizace všech známých projektů výstavby a současně zastavění pozemků v rezervě by počet obyvatel vzrostl o 61 % na cca 3 300.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

- Ve Velké Polomi působí 1 MŠ s kapacitou 72 dětí (+ 28 v Horní Lhotě).
- Pokud by v obci nebyly realizovány investorské záměry, kapacita MŠ bude pro **místní děti** dostatečná. V případě, že se investorská výstavba uskuteční, bude kapacita MŠ pro **místní děti** zhruba od roku 2029 nedostatečná. Chybět bude 30 – 40 míst.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

- Ve Velké Polomi se nachází jedna plně organizovaná ZŠ. Celková rejstříková i reálná kapacita činí 490 žáků. ZŠ navštěvují místní děti i děti z okolních obcí.
- Budoucí počet žáků bude záležet především na dvou aspektech. Prvním je investorská výstavba. Počet dětí ve věku 6–14 let z Velké Polomi bez investorské výstavby klesne na cca 200. V případě investorské zástavby naroste na cca 350. Druhým aspektem je počet přespolních dětí. V posledních letech jich do Velké Polomi dojíždělo cca 160.
- Stávající kapacita ZŠ tak bude dostatečná, nerealizuje-li se investorská výstavba, případně nebudou-li místní ZŠ navštěvovat přespolní děti. V opačném případě bude stávající kapacita ZŠ nedostatečná.

2. METODOLOGIE

Prognóza budoucího vývoje populace ve spádovém území využívá tzv. **kohortně-komponentní metodu**. Tato metoda vychází ze stávající věkové struktury obyvatel dle pohlaví a jednotek věku. Každá jednotka věku se vyznačuje svou specifickou mírou úmrtnosti, porodnosti a migrace.

Parametry modelu kohortně-komponentní metody představují věkově specifické míry plodnosti, koeficienty přežití vypočítané z podrobných úmrtnostních tabulek zvlášť pro muže a ženy, migrační saldo po jednotkách věku podle pohlaví.

Prognóza byla zpracována odděleně pro muže a ženy po jednotkách věku s výchozí věkovou strukturou k 30. 6. 2020 (pokud není zmíněno jinak). Po domluvě se zadavatelem je horizont prognózy stanoven na rok 2045.

ZDROJE DAT

Sociodemografická studie čerpá z více datových zdrojů. Primárním zdrojem **dat o obyvatelstvu** jsou statistiky vedené Českým statistickým úřadem (ČSÚ). Tyto prameny doplňujeme podle potřeby dalšími statistickými údaji a informacemi poskytnutými zadavatelem.

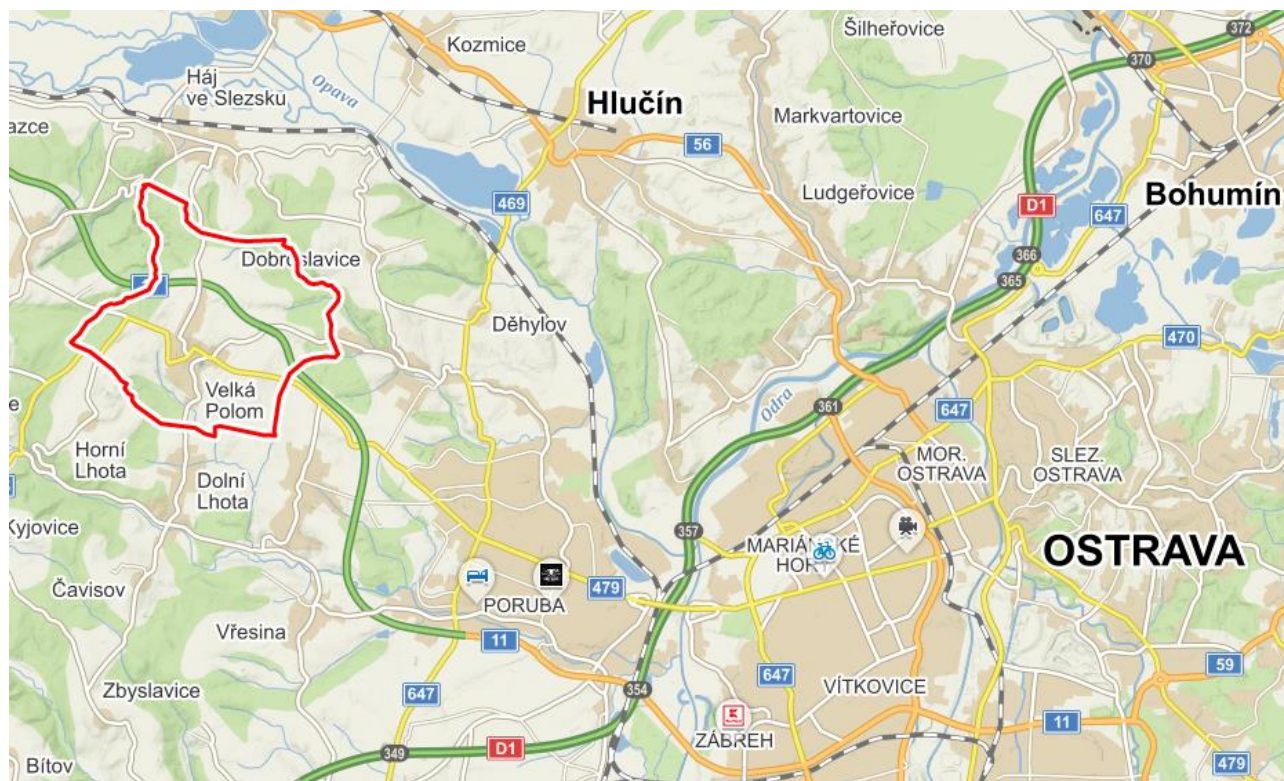
AKTUALIZACE DEMOGRAFICKÉ PROGNÓZY

Demografická prognóza představuje výhled do budoucna, platný k aktuálnímu okamžiku a v případě, že se předpokládané trendy skutečně naplní. Doporučujeme proto demografickou prognózu aktualizovat, a to pravidelně **po třech až čtyřech letech**, a navíc za situace, kdy se objeví **nepředvídaná okolnost** – např. změna územního plánu, velký developer, se kterým se nepočítalo, či jiná změna, která ovlivní atraktivnost zdejšího bydlení a škol (např. nový významný zaměstnavatel, nové dopravní napojení na město apod.).

PO DOHODĚ SE ZADAVATELEM PRACUJE DEMOGRAFICKÁ STUDIE S NÁSLEDUJÍCÍMI VARIANTAMI:

1. Stávající zástavba (bez zahrnutí projektů investora)
2. Stávající zástavba + 50 % projektů investora
3. Stávající zástavba + 100 % projektů investora
4. Stávající zástavba + 100 % projektů investora + výstavba v rezervě

Obr. 1 Velká Polom

Zdroj: mapy.cz

3. OBYVATELSTVO

3.1. Celkový počet obyvatel

Podle ČSÚ žilo k 31. 12. 2020 ve Velké Polomi **2 065 obyvatel**. Tento údaj zahrnuje osoby hlášené k trvalému pobytu a cizince s povolením k dlouhodobému pobytu.

Tab. č. 1 Celkový počet obyvatel, 2020

	Počet obyvatel
Velká Polom	2 065

Zdroj: ČSÚ

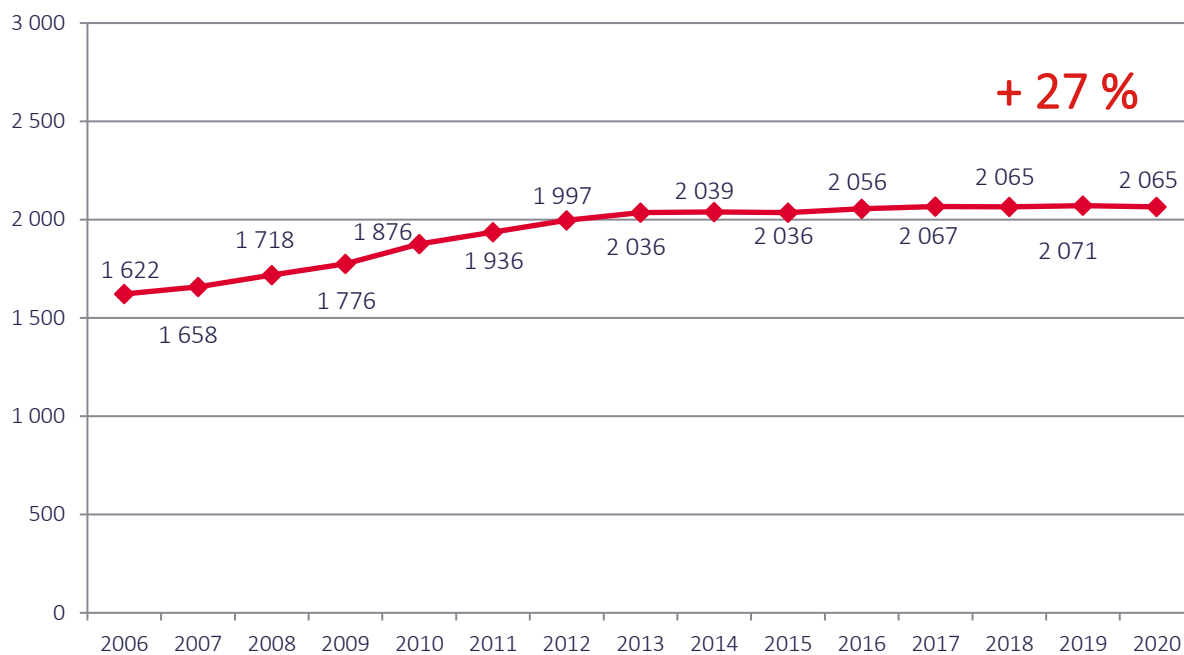
POZNÁMKA

Demografická studie a prognóza pracuje s údaji o obyvatelích, kteří mají ve spádovém území hlášený trvalý pobyt. Rovněž zahrnuje cizince, kteří zde mají hlášený pobyt (získali povolení k pobytu v ČR na dobu delší než 90 dnů). Pokud není specifikováno jinak, všechny údaje o počtu obyvatel se vztahují k osobám s hlášeným pobytem v obci.

3.2. Vývoj počtu obyvatel v letech 2006-2020

Počet obyvatel Velké Polomi se mezi lety 2006 a 2020 zvýšil o 443 osob, což představuje nárůst + 27 %. Růst počtu obyvatel byl nejintenzivnější mezi roky 2006 a 2012. V posledních osmi letech se počet obyvatel pohybuje těsně nad 2 000.

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem

Zdroj: ČSÚ

3.3. Pohyb obyvatel

Jak již bylo uvedeno výše, ve Velké Polomi vzrostl od konce roku 2006 do konce roku 2020 **počet obyvatel o 443 osob**. Migrační přírůstek dosahoval kladných a relativně vysokých hodnot v první polovině sledovaného období, poté se výrazně snížil. Migrační saldo má vliv na vývoj celkového přírůstku obyvatel, který je od roku 2014 relativně nízký nebo záporný.

Tab. č. 2 Pohyb obyvatel, Velká Polom (2006-2020)

Období	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí*	Vystěhovalí*	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Stav k 31.12.
2006	24	9	47	32	15	30	1 622
2007	18	12	55	25	30	36	1 658
2008	19	18	78	19	59	60	1 718
2009	22	16	70	18	52	58	1 776
2010	37	16	103	24	79	100	1 876
2011	26	17	95	23	72	81	1 936
2012	18	19	90	28	62	61	1 997
2013	25	16	65	35	30	39	2 036
2014	24	16	24	29	-5	3	2 039
2015	20	10	35	48	-13	-3	2 036
2016	19	18	49	30	19	20	2 056
2017	15	18	55	41	14	11	2 067
2018	17	20	44	43	1	-2	2 065
2019	20	16	39	37	2	6	2 071
2020	12	32	53	39	14	-6	2 065
∅2016-20	17	21	48	38	10	6	2 065

Zdroj: ČSÚ

Demografická situace ve Velké Polomi se liší od situace v celém Moravskoslezském kraji. Míra porodnosti i míra úmrtnosti jsou zde nižší než v kraji. Míra přírůstku stěhováním je naopak vyšší než v kraji, kde dosahuje záporné hodnoty. Porodnost ve Velké Polomi je podprůměrná i ve srovnání s celorepublikovou hodnotou.

Tab. č. 3 Relativní pohyb obyvatel

Počet událostí na 1 000 obyvatel, průměr za roky 2016-20

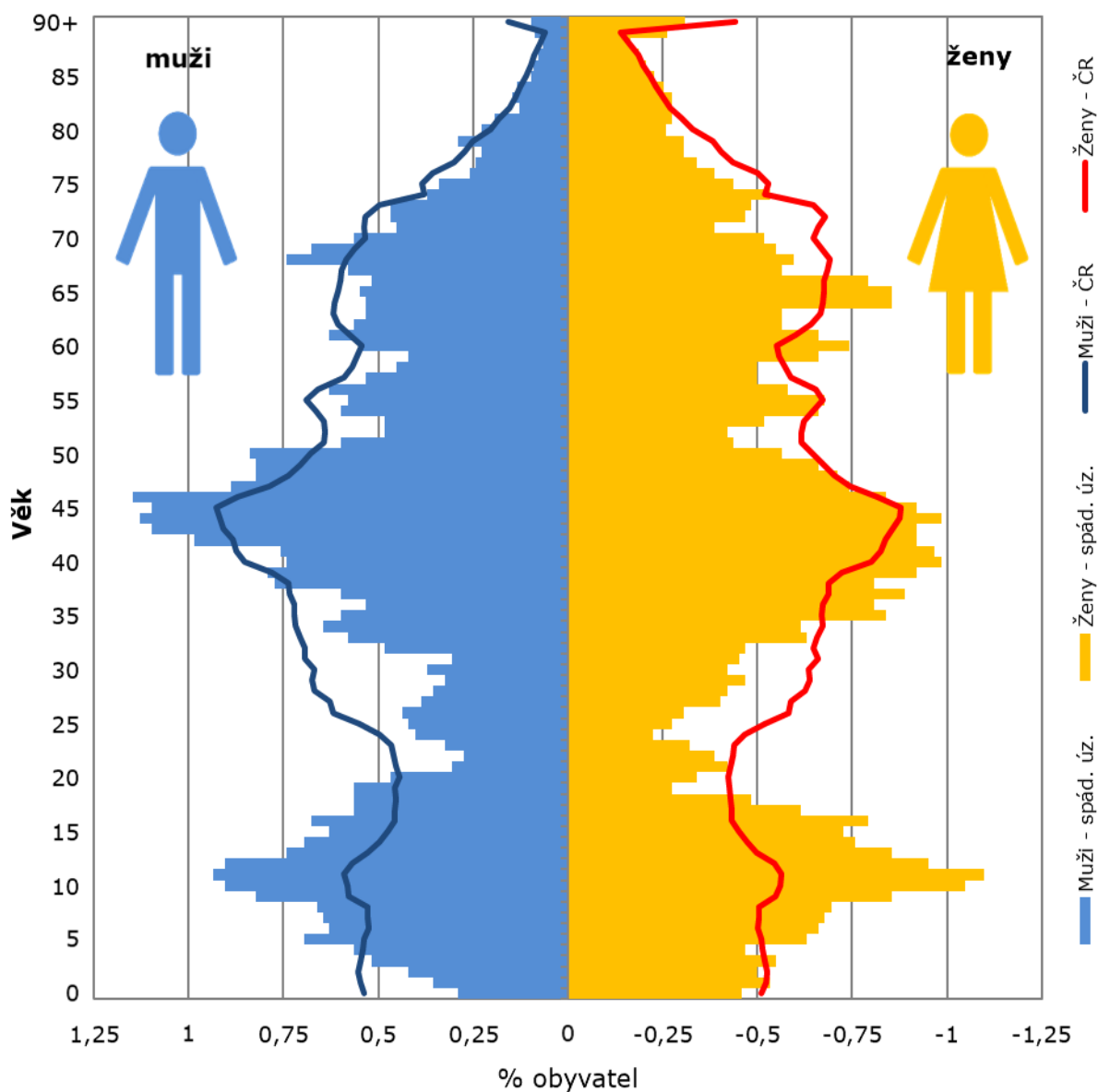
	Míra porodnosti	Míra úmrtnosti	Míra přistěhováním	Míra vystěhováním	Míra přírůstku stěhováním
Velká Polom	8,0	10,1	23,3	18,4	4,9
Moravskoslezský kraj	10,0	11,6	-	-	-1,8
Česká republika	10,6	10,8	-	-	3,0

Zdroj: ČSÚ

3.4. Pohlaví a věk obyvatel

Strom života graficky znázorňuje věkovou strukturu obyvatelstva sledovaného území a ukazuje srovnání s věkovou strukturou obyvatel ČR, navíc v rozdělení dle pohlaví. Muži tvoří 48 % z celkového počtu obyvatel Velké Polomi. Ženy v populaci obvykle tvoří většinu, a to především kvůli vyšší naději dožití.

Graf č. 2 Strom života, Velká Polom a ČR, 2020

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura Velké Polomi se od ČR liší v následujícím:

- Výrazně nadprůměrně jsou zastoupeny děti a mladí lidé ve věku 5-19 let.
- Nadprůměrně jsou zastoupeni i muži ve věku 40-45 let a ženy ve věku 35-45 let.
- Podprůměrný podíl na celkovém počtu obyvatel mají lidé ve věku 20-35 let.

Věková struktura obyvatel Velké Polomi se od věkové struktury obyvatel Moravskoslezského kraje i ČR liší. V porovnání s krajem i ČR je populace Velké Polomi mladší. Pětinu obyvatel Velké Polomi tvoří děti do 14 let, v Moravskoslezském kraji i ČR je jejich podíl nižší. Na 100 dětí do 15 let připadá ve Velké Polomi 91 seniorů starších 65 let, což je výrazně nižší hodnota než v kraji i ČR.

Tab. č. 4 Srovnání skladby obyvatelstva podle věku – rok 2020

	Obyvatelstvo ve věku			Celkem	% obyvatel ve věku			Index stáří
	0 -14	15-64	65 a více		0 -14	15-64	65 a více	
Velká Polom	421	1 262	382	2 065	20 %	61 %	18 %	91
Moravskosl. kraj	183 769	765 935	243 130	1 192 834	15 %	64 %	20 %	132
ČR	1 719 741	6 823 714	2 158 322	10 701 777	16 %	64 %	20 %	126

Zdroj: ČSÚ, stav k 31. 12. 2020

POZNÁMKA

Index stáří udává poměr osob starších 65 let k počtu osob ve věku 0-14 let vynásobený 100.

4. PARAMETRY PROGNÓZY VÝVOJE OBYVATELSTVA

Budoucí vývoj počtu a struktury obyvatelstva závisí na čtyřech faktorech:

- na současné struktuře obyvatel podle věku a pohlaví (východisko),
- na vývoji porodnosti,
- na vývoji úmrtnosti,
- na vývoji migrace.

STATISTICKÉ UPOZORNĚNÍ

Je třeba upozornit, že prognóza je platná pouze za podmínky, že nastanou předpokládané trendy popsané níže. Z tohoto důvodu počítáme s variantními řešeními zohledňujícími mimo jiné i různé modely budoucí bytové výstavby.

4.1. Současná struktura obyvatel

Prognóza vychází ze struktury obyvatel podle pohlaví a věku k 30. 6. 2020, evidované ČSÚ. Zahrnuje obyvatele s trvalým či dlouhodobým pobytem v obci (tedy včetně cizinců).

4.2. Plodnost

Při tvorbě prognostických modelů zohledňujeme u plodnosti dva základní parametry:

- budoucí úroveň plodnosti, která je vyjádřena úhrnnou plodností
- plodnost žen v závislosti na jejich věku, tj. věkový profil plodnosti

ÚHRNNÁ PLODNOST

Úhrnná plodnost udává průměrný počet potomků narozených jedné ženě. Na 1 matku žijící ve Velké Polomi připadá v průměru 1,40 narozených dětí (průměr za poslední 3 roky), což je nižší hodnota úhrnné plodnosti než v Moravskoslezském kraji i ČR.

Tab. č. 5 Úhrnná plodnost*

Rok	Velká Polom	Moravskoslezský kraj	ČR
Průměr 2018-2020	1,40	1,68	1,71

*Zdroj: ČSÚ * Počet živě narozených dětí na matku*

PARAMETRY PLODNOSTI PRO PROGNÓZU

Úhrnná plodnost se bude v budoucnu odvíjet od intenzity migrace. V následujících letech se ve Velké Polomi předpokládá nárůst bytové výstavby. S očekávaným nárůstem migrace souvisí zvýšení plodnosti.

Tab. č. 6 Varianty vývoje úhrnné plodnosti použité v prognóze

	Stávající zástavba	Investor	Rezerva
Stávající stav	1,40	-	-
Prognóza 2021-2025	1,50	2,3	-
Prognóza 2026-2030	1,60	2,3	-
Prognóza 2031-2035	1,50	2,1	2,3
Prognóza 2036-2040	1,45	1,9	2,1
Prognóza 2041-2045	1,45	1,6	1,9

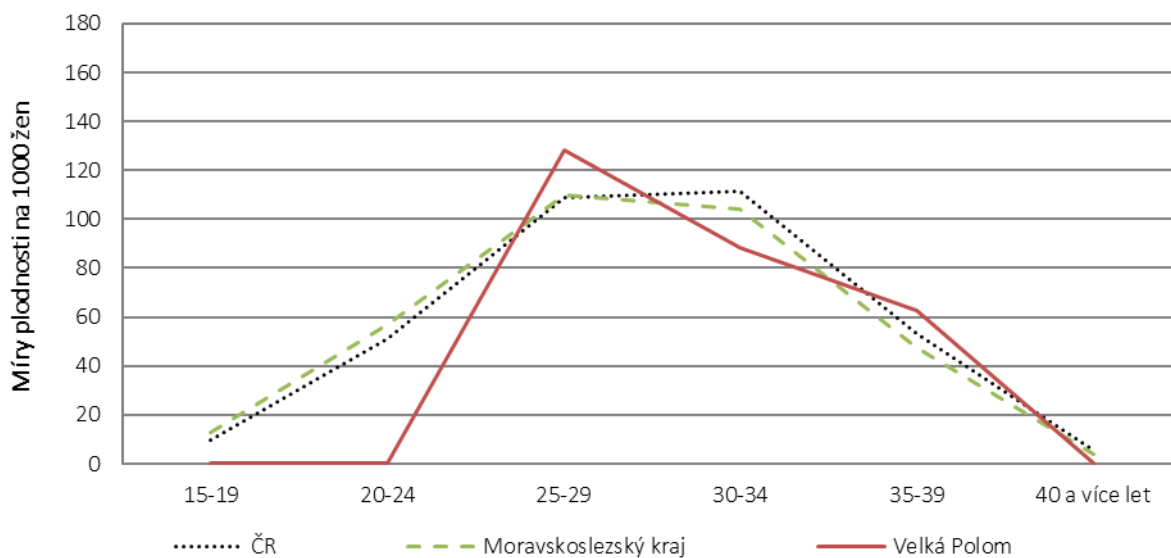
Zdroj: ČSÚ, odhad Demografie Morava

MÍRA PLODNOSTI PODLE VĚKU MATKY

Věkový profil plodnosti (tj. věk žen rodiček) je druhým důležitým faktorem vstupujícím do prognózy budoucího demografického vývoje. Z níže uvedeného grafu je patrné, že nejvíce dětí se v posledních 3 letech rodilo ženám v rozmezí 25-29 let.

Pro stanovení prognózy budoucího vývoje plodnosti budeme používat věkový profil plodnosti ve Velké Polomi. Přitom předpokládáme, že se bude věk matek při narození dítěte mírně zvyšovat, ovšem výrazně pomaleji, než tomu bylo na přelomu 20. a 21. století.

Graf č. 3 Míry plodnosti podle věku matky, 2018-20

Zdroj: ČSÚ, výpočet Demografie Morava

4.3. Úmrtnost

Pro odhad úmrtnosti vycházíme z podrobných úmrtnostních tabulek pro muže a ženy za období 2018-2019, vypočítaných pro Moravskoslezský kraj.

Tab. č. 7 Střední délka života při narození, Moravskoslezský kraj

	Muži	Ženy
2018-2019 – současný stav	74,6	81,2
Prognóza	74,6	81,2

Zdroj: ČSÚ, odhad Demografie Morava

4.4. Migrace a výstavba

Na regionální úrovni je budoucí vývoj často ovlivněn spíše migrací než porodností či úmrtností. Odhadování budoucí migrace je velmi komplikované. Na lokální úrovni může mít na migraci vliv tolik aspektů, že není možné je všechny předvídat¹. Nezohledněním migrace bychom se ale mohli dopustit většího zkreslení, než když započítáme jakkoliv její ne zcela přesný odhad.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Dle údajů ČSÚ se ve Velké Polomi mezi lety 2009-2020 postavilo 114 bytů. Větší část z nich (72 bytů) byla postavena do roku 2012.

Tab. č. 8 Bytová výstavba v minulých letech

Rok	Velká Polom
2009	12
2010	24
2011	21
2012	15
2013	9
2014	4
2015	2
2016	6
2017	14
2018	4
2019	-
2020	3
Celkem	114
Φ 2016-20	5

Zdroj: ČSÚ

¹ Jak se bude vyvíjet ekonomická situace, zda bude zájem o bydlení v obci, jak se z pohledu migrace budou chovat rozvedení, zda se plánovaná výstavba nezpozdí...

Z údajů poskytnutých zástupci obce vyplývá, že se bytová výstavba zintenzivní především v počátečních letech sledovaného období. Pro odhadování budoucí úrovně migrace jsme sestavili vlastní model, který bere v úvahu atraktivitu území pro bydlení, dostupnost bydlení, budoucí developerské projekty a poptávku po bydlení mezi stávajícími obyvateli obce.

Zástupce obce předpokládá v příštích letech zvýšení intenzity výstavby. Jedná se o nárůst individuální výstavby i výstavbu BJ v rámci developerských projektů. Ve stávající zástavbě bude do roku 2045 postaveno cca 180 bytových jednotek (BJ)². Záměrem investora je v obci do roku 2033 postavit 300 BJ. S časovým odstupem bude investor pravděpodobně realizovat výstavbu i v tzv. rezervě (cca 150 BJ). Tato výstavba by měla být zahájena kolem roku 2035.

Tab. č. 9 Parametry budoucí migrace pro roky 2021-2045

	Odhad salda migrace za roky 2021-2025	Odhad salda migrace za roky 2026-2030	Odhad salda migrace za roky 2031-2035	Odhad salda migrace za roky 2036-2040	Odhad salda migrace za roky 2041-2045
Stávající zástavba	220	100	-10	30	60
Investor	140	340	170	-10	-40
Rezerva	0	0	40	160	130

Zdroj: odhad Demografie Morava

Na základě uvedených dat o plánované výstavbě byly vytvořeny čtyři varianty prognózy:

STÁVAJÍCÍ ZÁSTAVBA - podle této varianty se do Velké Polomi do roku 2045 přistěhuje 400 osob.

STÁVAJÍCÍ ZÁSTAVBA + 50 % INVESTOR - varianta předpokládá, že do roku 2045 celkové saldo migrace dosáhne počtu 700 osob.

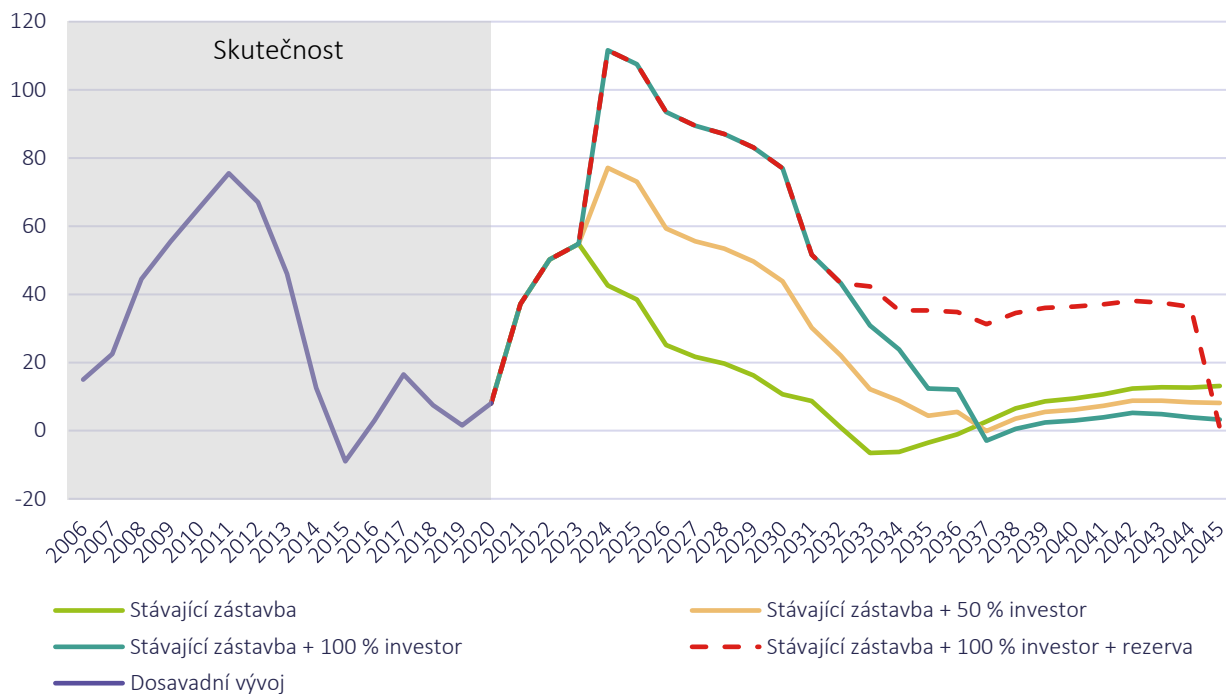
STÁVAJÍCÍ ZÁSTAVBA + 100 % INVESTOR - varianta předpokládá, že do roku 2045 bude celkové saldo migrace činit 1 000 osob.

STÁVAJÍCÍ ZÁSTAVBA + 100 % INVESTOR + REZERVA - varianta počítá s migrací 1 320 osob do roku 2045.

² Řadovky, Záhuří, Kotrská do roku 2030 + 4 BJ ročně po roce 2030 v rámci individuální výstavby

Odhad salda migrace znázorňuje níže uvedený graf.

Graf č. 4 Přírůstek stěhováním pozorovaný v letech 2006-2020 a prognózovaný

Zdroj: ČSÚ, odhad Demografie Morava

POZNÁMKA

Na výši migrace mají vliv jak vnitřní faktory (např. nabídka pozemků k výstavbě, regulace...), tak i ekonomická situace obyvatel či bytová výstavba. Doporučujeme proto situaci monitorovat a provádět pravidelnou aktualizaci demografické studie.

VĚKOVÁ STRUKTURA MIGRACE

Do prognózy vývoje věkové struktury obyvatel započítáváme jak celkovou intenzitu migrace, tak i věkový profil přistěhovalých a vystěhovalých za roky 2018 až 2020.

Z přehledu je jasně patrné, že do Velké Polomi se stěhují především lidé ve věku 30-34 let, často i s malými dětmi ve věku do 4 let. V nejvyšší míře se vystěhovávají lidé ve věku 25-29 let a 35-39 let.

Tab. č. 10 Věková struktura migrace 2018-2020

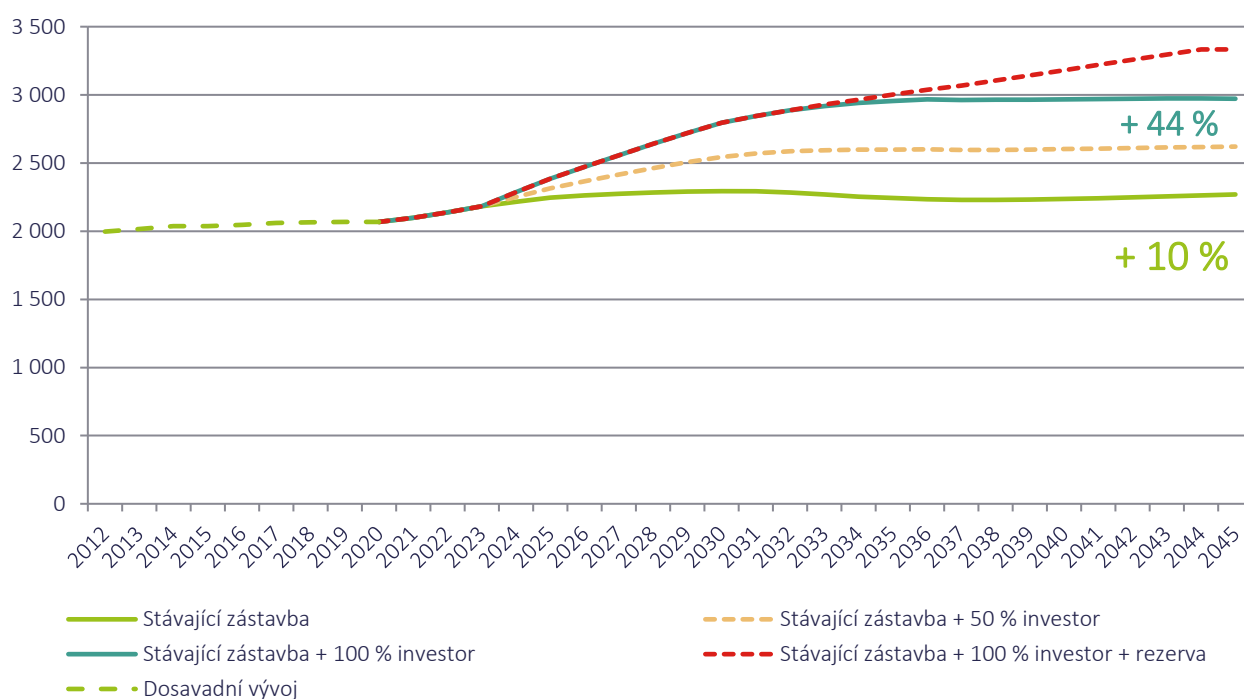
Věk	Přistěhovalí	Vystěhovalí
0-4	17 %	6 %
5-9	7 %	6 %
10-14	7 %	5 %
15-19	6 %	5 %
20-24	2 %	9 %
25-29	8 %	14 %
30-34	15 %	11 %
35-39	11 %	13 %
40-44	10 %	6 %
45-49	7 %	8 %
50-54	4 %	2 %
55-59	1 %	6 %
60-64	2 %	2 %
65-69	1 %	1 %
70-74	0 %	2 %
75-79	0 %	2 %
80-84	0 %	3 %
85+	0 %	0 %
Celkem	100 %	100 %

Zdroj: ČSÚ

5. VÝSLEDKY PROGNÓZY

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet vývoje počtu a struktury obyvatel sledovaného území. Pokud se naplní shora uvedené předpoklady, lze očekávat, že celkový počet obyvatel v příštích letech poroste. V případě, že se ve Velké Polomi uskuteční investorská výstavba, bude zde v roce 2045 žít cca 3 000 obyvatel, což by znamenalo nárůst + 44 % oproti stávajícímu stavu. Pokud by záměry investora nebyly realizovány, počet obyvatel Velké Polomi vzroste o 10 % na cca 2 300.

Graf č. 5 Vývoj počtu obyvatel dle 4 prognostických modelů

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Pro doplnění uvádíme odhad vývoje počtu obyvatel podle jednotlivých projektů.

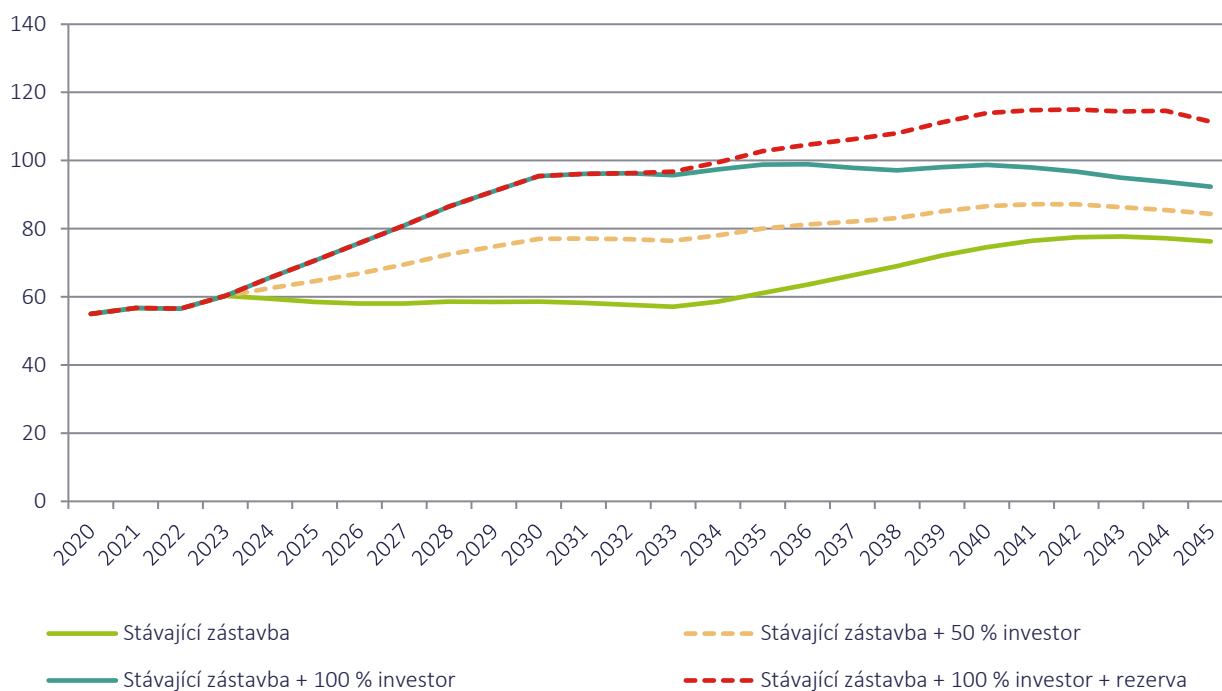
Tab. č. 11 Vývoj počtu obyvatel - jednotlivé projekty

	2022	2024	2026	2028	2030	2032	2034	2036
Stávající zástavba	2 068	2 216	2 284	2 284	2 234	2 237	2 262	2 268
Investor	0	69	355	604	732	731	712	704
Rezerva	0	0	0	0	70	214	359	361

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet dětí do dvou let věku v příštích letech vzroste. Pokud bude realizována investorem plánovaná výstavba, bude ve Velké Polomi od roku 2030 žít cca 100 dvouletých a mladších dětí. V případě, že se žádný investorský záměr neuskuteční, počet dětí tohoto věku se bude do roku 2033 pohybovat okolo 60 a poté vzroste na cca 80.

Graf č. 6 Vývoj počtu dětí ve věku 0-2 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

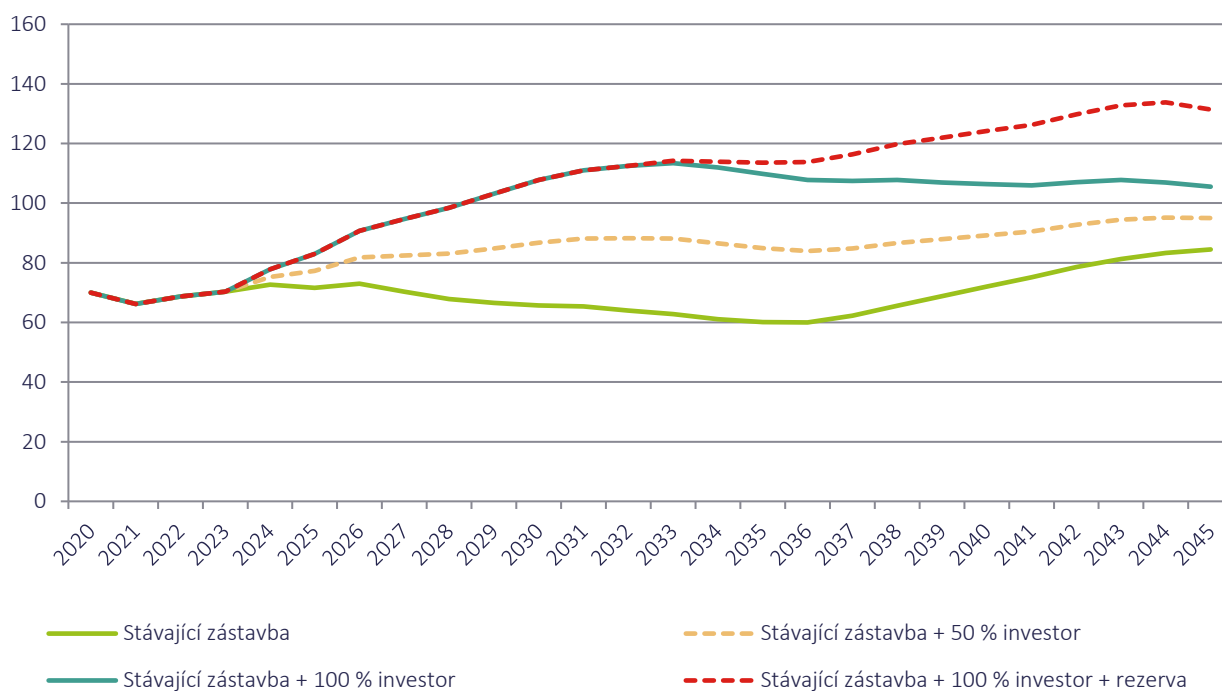
Tab. č. 12 Vývoj počtu dětí do dvou let věku - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	55	59	59	58	64	75	77	76
Investor	0	6	28	39	35	24	17	16
Rezerva	0	0	0	0	6	15	21	19

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Pokud bude uskutečněna investorem plánovaná výstavba, **počet tří až pětiletých dětí**, tj. potenciálních žáků MŠ, se bude v druhé polovině sledovaného období pohybovat okolo 100. V případě, že se žádný investorský záměr neuskuteční, bude ve Velké Polomi do roku 2036 bydlet okolo 60-70 dětí tohoto věku a poté jejich počet vzroste na cca 80.

Graf č. 7 Vývoj počtu dětí ve věku 3-5 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

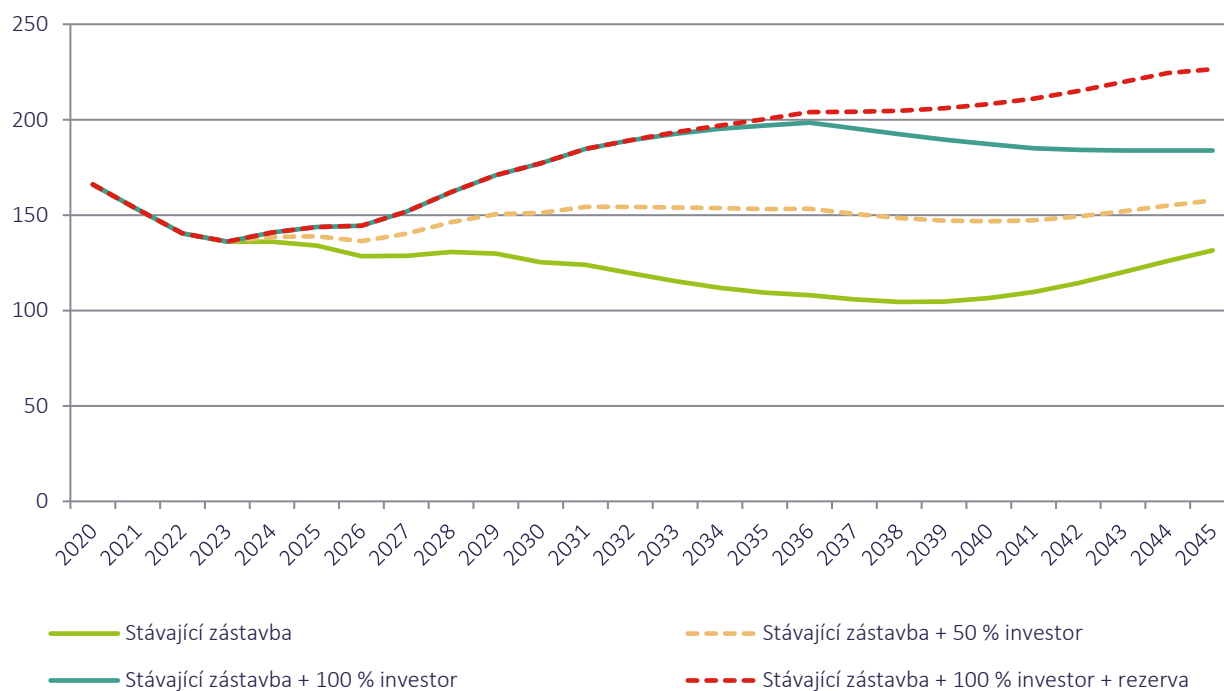
Tab. č. 13 Vývoj počtu dětí ve věku 3-5 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	70	73	68	64	60	72	83	84
Investor	0	5	31	48	48	34	24	21
Rezerva	0	0	0	0	6	18	27	26

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet dětí ve věku 6-10 let se podle varianty, která počítá s realizací investorské výstavby, bude pohybovat mezi 150 až 200. Pokud by nebyl realizován žádný investorský projekt, počet dětí ve věku odpovídajícímu docházce na 1. stupeň ZŠ, bude postupně klesat. Kolem roku 2040 se sníží na cca 100, poté se do roku 2045 mírně zvýší na cca 130.

Graf č. 8 Vývoj počtu dětí ve věku 6-10 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

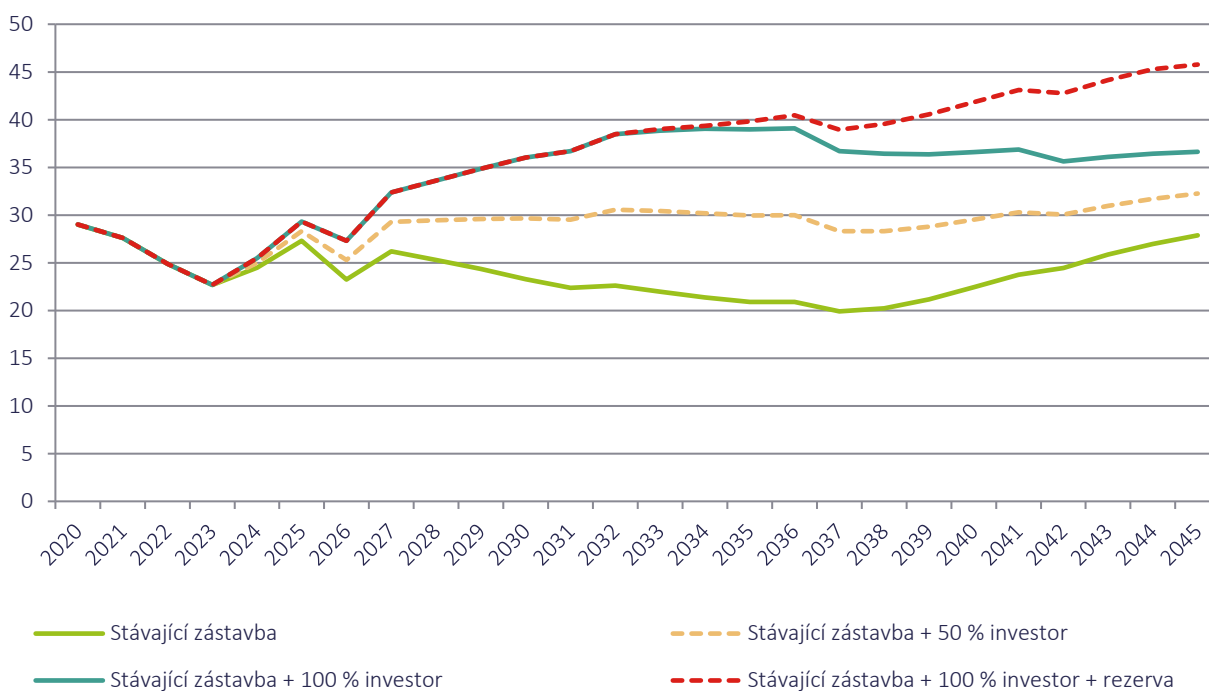
Tab. č. 14 Vývoj počtu dětí ve věku 6-10 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	166	136	131	120	108	107	126	131
Investor	0	5	31	70	90	81	58	52
Rezerva	0	0	0	0	5	21	41	43

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Pro doplnění uvádíme i orientační odhad **počtu šestiletých dětí**, tj. potenciálních žáků prvních tříd ZŠ. V případě realizace investorem plánované výstavby, bude od roku 2032 ve Velké Polomi žít cca 40 šestiletých dětí. Pokud by se žádný investorský záměr neuskutečnil, počet šestiletých dětí bude během prognózovaného období pohybovat v rozmezí 20-30.

Graf č. 9 Vývoj počtu šestiletých dětí

Zdroj: výpočet Demografie Morava

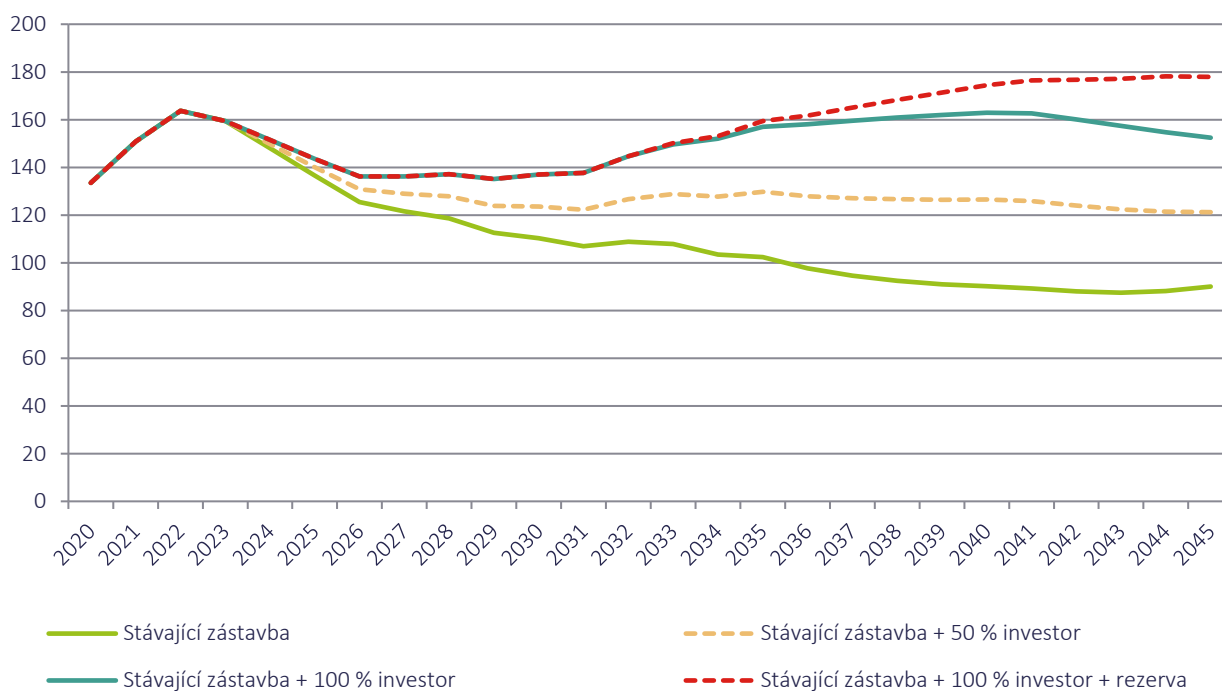
Tab. č. 15 Vývoj počtu dětí ve věku 6 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	29	24	25	23	21	22	27	28
Investor	0	1	8	16	18	14	9	9
Rezerva	0	0	0	0	1	5	9	9

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet dětí ve věku 11-14 let vzroste nejvýrazněji na počátku prognózovaného období (na cca 160 v roce 2022). Poté podle varianty, která počítá s realizací investorské výstavby, jejich počet do roku 2031 klesne na cca 140. V následujících letech se poté opět zvýší na cca 160. V případě, že investor výstavbu realizovat nebude, počet dětí tohoto věku bude postupně klesat. V roce 2045 by zde žilo pouze cca 90 dětí ve věku 11-14 let.

Graf č. 10 Vývoj počtu dětí ve věku 11-14 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

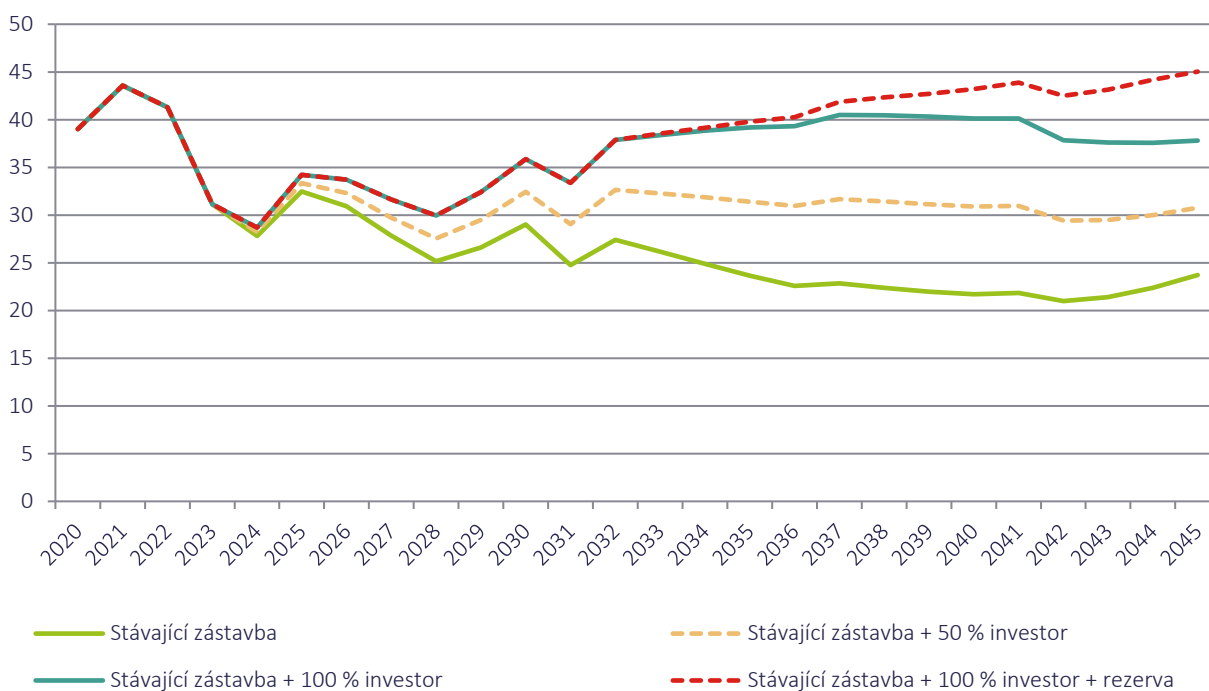
Tab. č. 16 Vývoj počtu dětí ve věku 11-14 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	134	148	119	109	98	90	88	90
Investor	0	4	19	36	60	73	67	62
Rezerva	0	0	0	0	4	12	23	26

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Pro doplnění uvádíme i **počet jedenáctiletých dětí**, tedy potenciálních žáků šestých tříd. Jejich počet do roku 2024 klesne na cca 30. Od roku 2025 bude v případě realizace investorské výstavby kolísat mezi 30 a 40. V případě, že se záměry investora neuskuteční, počet jedenáctiletých dětí v posledních letech sledovaného období klesne na cca 20.

Graf č. 11 Vývoj počtu jedenáctiletých dětí

Zdroj: výpočet Demografie Morava

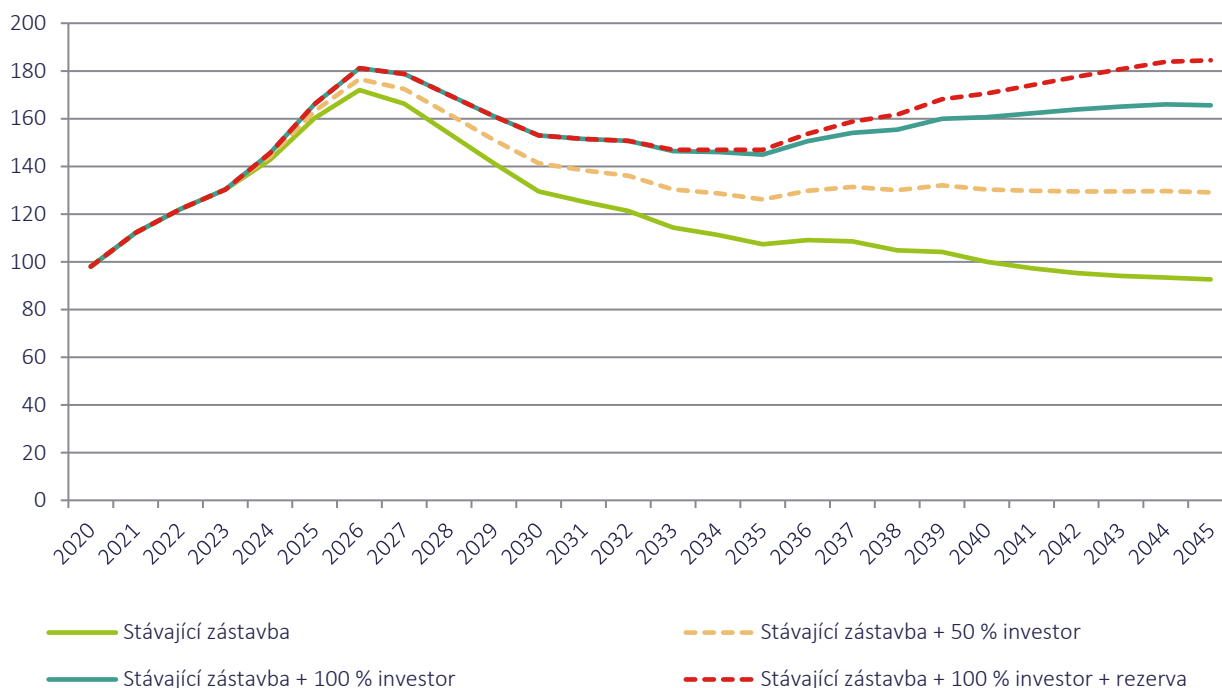
Tab. č. 17 Vývoj počtu dětí ve věku 11 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	39	28	25	27	23	22	22	24
Investor	0	1	5	10	17	18	15	14
Rezerva	0	0	0	0	1	3	7	7

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet obyvatel ve věku **15-18 let** výrazně vzroste do roku 2026, kdy bude ve Velké Polomi žít cca 180 osob tohoto věku. Poté se jejich počet podle varianty, která počítá s realizací investorské výstavby, mírně sníží (na cca 150-160). Pokud by se investorské záměry neuskutečnily, počet osob tohoto věku klesne do roku 2045 na cca 90.

Graf č. 12 Vývoj počtu obyvatel ve věku 15-18 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Tab. č. 18 Vývoj počtu dětí ve věku 15-18 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	98	143	154	121	109	100	93	93
Investor	0	3	16	29	41	61	73	73
Rezerva	0	0	0	0	3	10	18	19

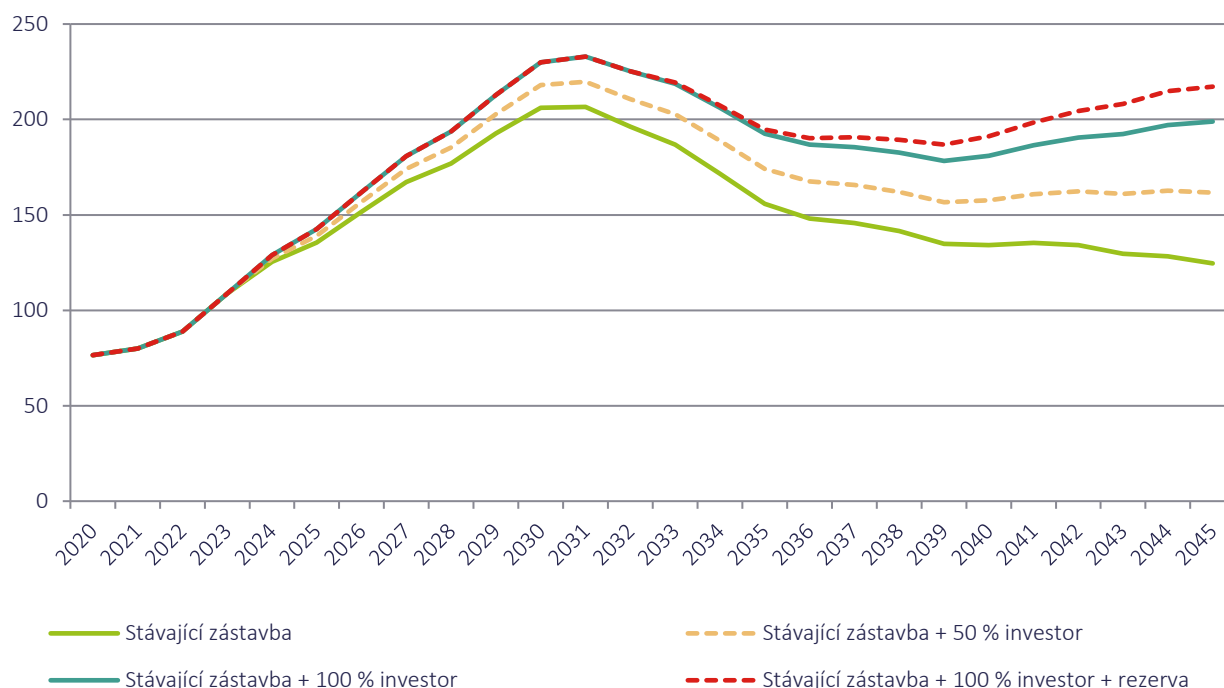
Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

POZNÁMKA

Výrazný nárůst počtu středoškoláků v blízké době zvýší poptávku po veřejné dopravě a dojíždění na střední školy a gymnázia v okolních městech. Zvýší se poptávka i po prostorech pro sportování a scházení se.

Počet obyvatel ve věkové skupině **19-23 let** výrazně vzroste do roku 2031, kdy zde bude žít cca 230 osob tohoto věku. Poté se očekává snížení jejich počtu. V případě realizace investorské výstavby bude ve Velké Polomi v posledních deseti letech prognózovaného období žít cca 200 osob ve věku 19-23 let. Varianta, která s realizací záměrů investora nepočítá, předpokládá, že zhruba od roku 2040 zde bude bydlet cca 130 osob tohoto věku.

Graf č. 13 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19-23 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

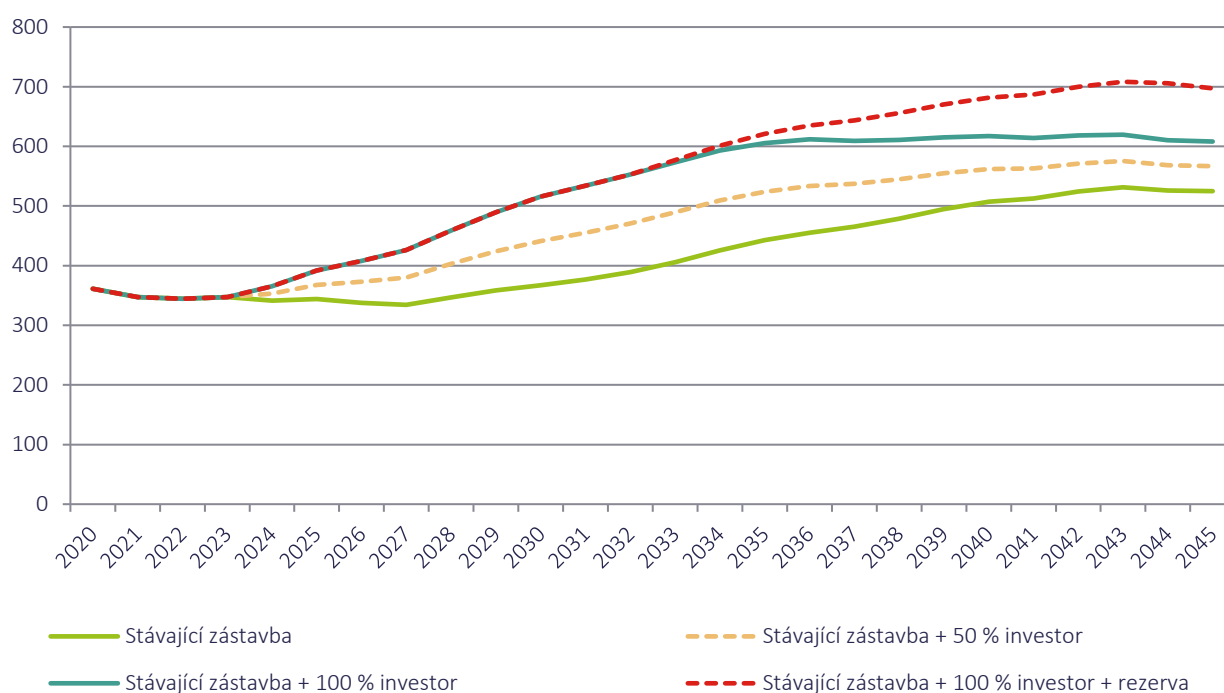
Tab. č. 19 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19-23 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	77	125	177	196	148	134	128	125
Investor	0	3	17	29	39	47	69	74
Rezerva	0	0	0	0	3	10	18	18

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet obyvatel **ve věku 24-39 let** se bude postupně zvyšovat po celé prognózované období. Pokud budou realizovány investorské záměry, bude mít ve Velké Polomi od roku 2035 trvalé bydliště cca 600 osob ve věku 24-39 let. V případě, že investor ve Velké Polomi výstavbu neuskuteční, bude počet osob tohoto věku mírně nižší (cca 520 v roce 2045).

Graf č. 14 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24-39 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

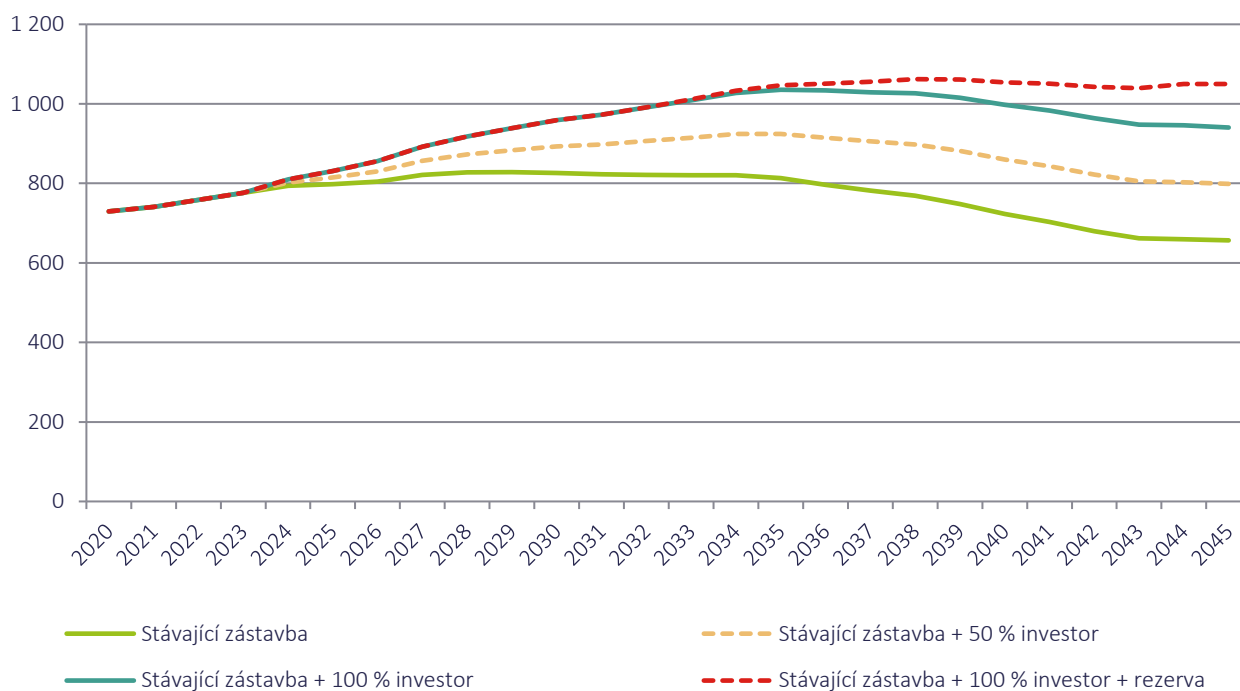
Tab. č. 20 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24-39 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	361	341	347	389	455	507	526	525
Investor	0	24	112	164	157	110	85	83
Rezerva	0	0	0	0	23	65	95	89

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Ve věkové skupině **40-64 let** se podle varianty, která počítá s realizací investorské výstavby, do roku 2033 očekává postupné zvyšování počtu obyvatel. Do roku 2045 se jejich počet bude pohybovat okolo 950-1050. Podle varianty, která investorskou zástavbu nezahrnuje, bude od roku 2036 počet osob ve věku 40-64 klesat. V roce 2045 jich zde bude žít cca 660.

Graf č. 15 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40-64 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

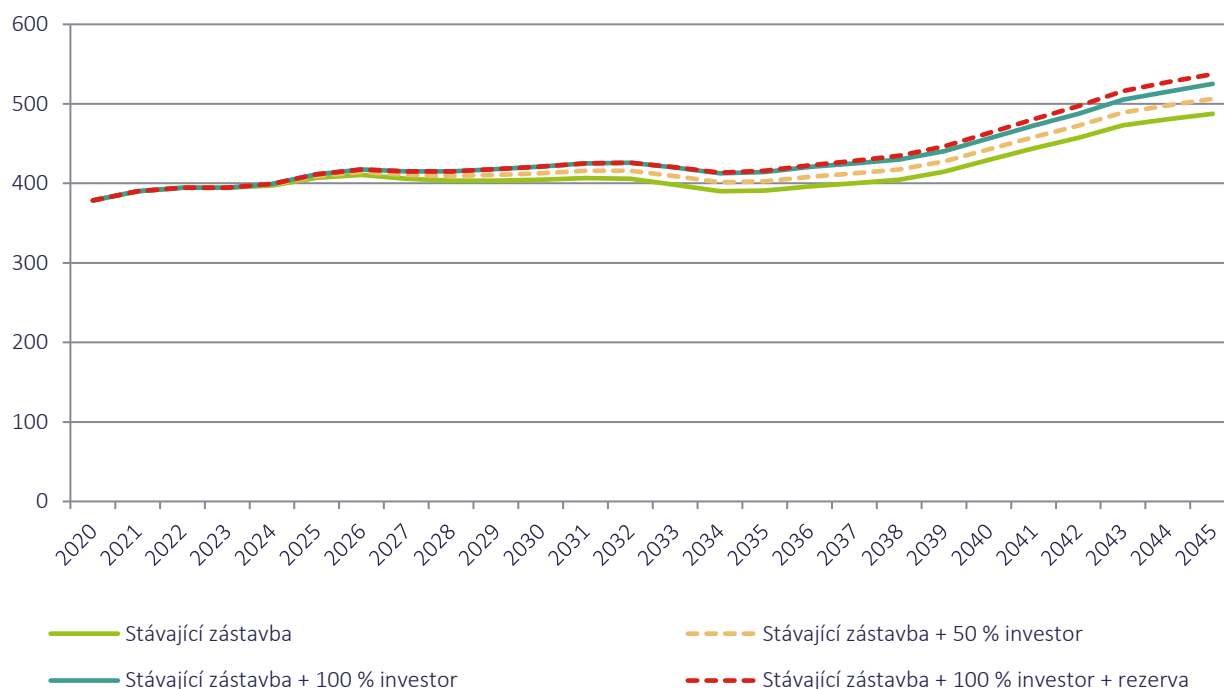
Tab. č. 21 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40-64 let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	730	793	828	822	796	723	659	657
Investor	0	16	90	169	237	275	286	284
Rezerva	0	0	0	0	17	56	104	109

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet seniorů **starších 65 let** bude relativně stabilní až do roku 2035. V posledním desetiletí sledovaného období se předpokládá zvýšení jejich počtu. V roce 2045 bude za předpokladu realizace investorské výstavby ve Velké Polomi trvale žít cca 530 osob ve věku 65 let a starších. Počet osob tohoto věku bude jen mírně nižší (cca 490), pokud by se záměry investora neuskutečnily.

Graf č. 16 Vývoj počtu obyvatel ve věku 65+ let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

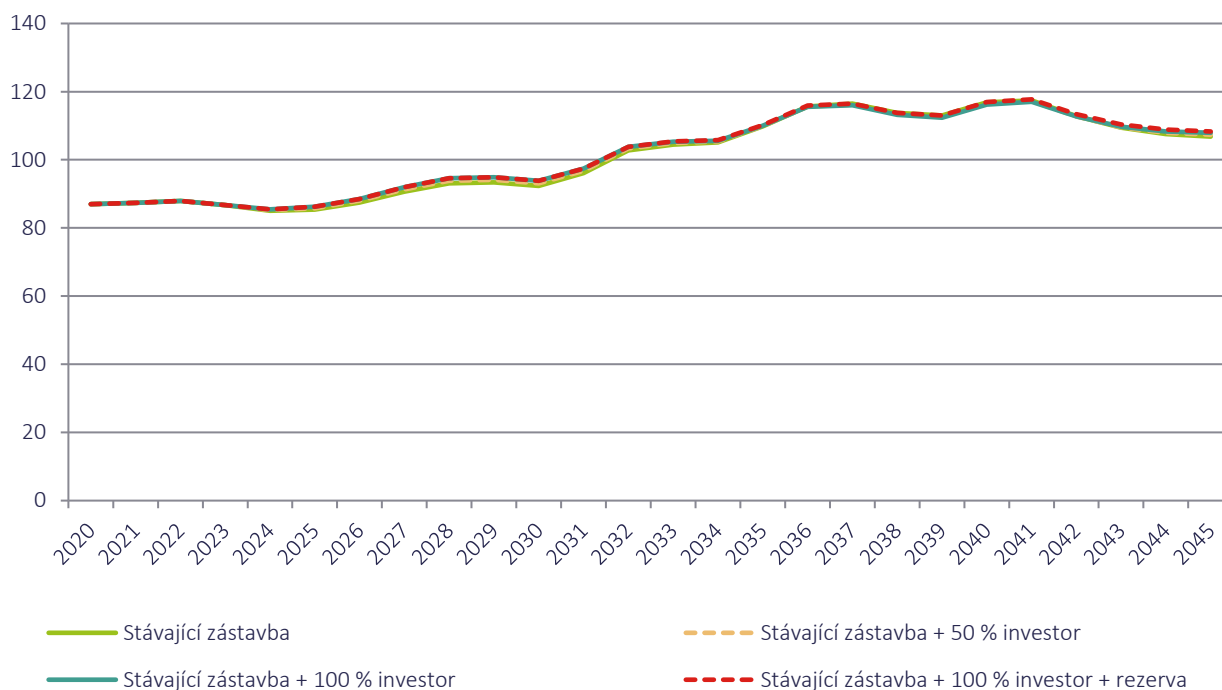
Tab. č. 22 Vývoj počtu obyvatel ve věku 65+ let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	379	397	403	406	396	430	481	487
Investor	0	2	12	20	24	27	35	38
Rezerva	0	0	0	0	2	7	12	12

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

Počet osob ve věkové podskupině **80letých a starších** se bude postupně zvyšovat. V roce 2032 přesáhne hranici 100 osob, kolem roku 2040 dosáhne počtu téměř 120. Realizace investorské zástavby vývoj počtu nejstarších seniorů neovlivní.

Graf č. 17 Vývoj počtu obyvatel ve věku 80+ let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Tab. č. 23 Vývoj počtu obyvatel ve věku 80+ let - jednotlivé projekty

	2020	2024	2028	2032	2036	2040	2044	2045
Stávající zástavba	87	85	93	103	116	117	108	107
Investor	0	0	1	1	0	-1	1	1
Rezerva	0	0	0	0	0	1	1	0

Zdroj: Výpočet Demografie Morava; celkový součet se může z důvodu zaokrouhlení mírně lišit

POZNÁMKA

Obyvatelé ve věku nad 80 let tvoří zvlášť sledovanou podskupinu seniorů, a to kvůli specifickým požadavkům a potřebám, které s vyšším věkem souvisí. Nárůst počtu seniorů bude mít významný vliv na požadavky v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb a bezbariérovosti.

6. PLÁNOVÁNÍ KAPACIT ŠKOL

6.1. Mateřské školy

Ve Velké Polomi aktuálně působí **1 MŠ** zřízená samosprávou která má dvě pracoviště. Jedno sídlí ve Velké Polomi s kapacitou 72 dětí. Druhé pracoviště je umístěno v Horní Lhotě s kapacitou 28 dětí. V dalších analýzách budeme pracovat pouze s kapacitou ve Velké Polomi.

Tab. č. 24 Kapacita a počet dětí v MŠ

	Rejstříková kapacita	Počet dětí v MŠ ve školním roce 2020/21	Odmítnuto zájemců 2020/21
Velká Polom	100	96	0
<i>z toho</i>			
Velká Polom	72		
Horní Lhota	28		

Zdroj: Databáze MŠMT, zástupci obce

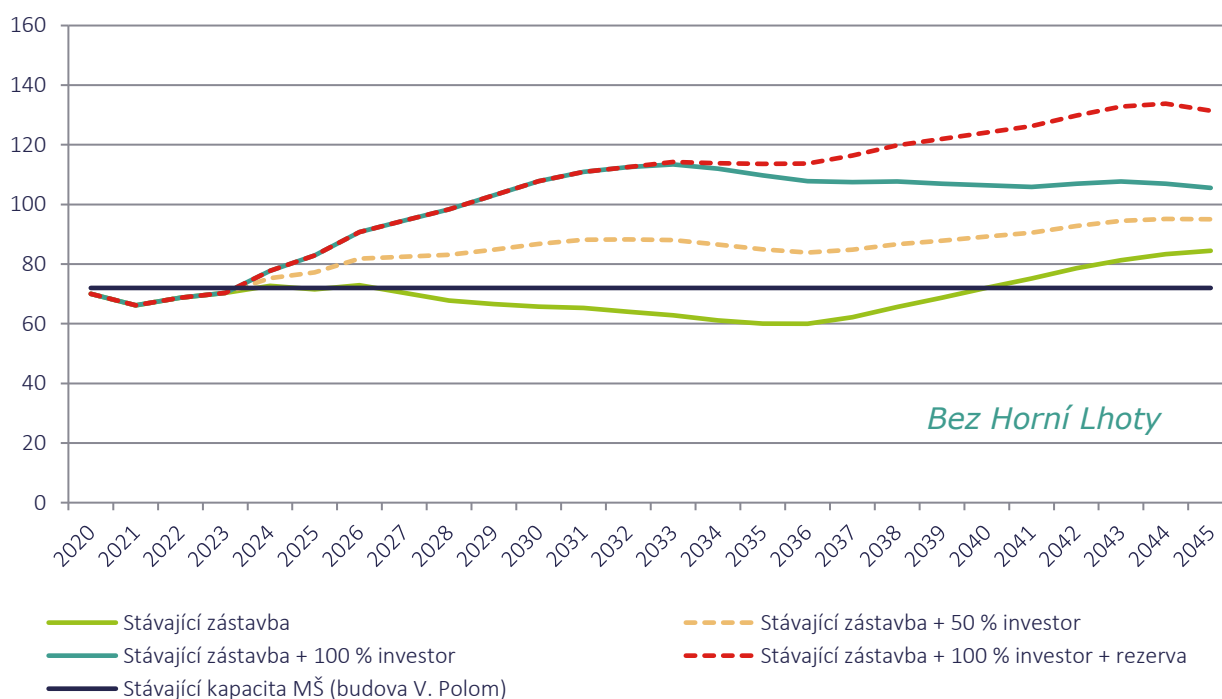
POZNÁMKA

Kapacita MŠ v budově ve Velké Polomi odpovídá počtu zde žijících dětí ve věku 3 – 5 let (cca 70).

PRO KOLIK DĚTÍ PLÁNOVAT MÍSTA VE ŠKOLKÁCH?

Předpokládáme, že MŠ ve Velké Polomi budou navštěvovat všechny zde trvale bydlící děti ve věku 3-5 let. Podle varianty, která počítá s realizací investorské výstavby, by současná kapacita MŠ (72 míst) měla být pro místní děti od roku 2029 nedostatečná. Počet předškolních dětí s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi se bude pohybovat okolo 110. Za předpokladu, že by se žádný investorský projekt nerealizoval, budou současné kapacity pro místní děti dostatečné. Počet místních předškolních dětí by se v tomto případě pohyboval okolo 70.

Graf č. 18 Odhad vývoje počtu dětí ve věku 3-5 let s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi

Zdroj: ČSÚ, Demografie Morava

6.2. Základní školy

Ve Velké Polomi v současnosti působí **1 ZŠ**. Její rejstříková kapacita činí 490 žáků. Ve školním roce 2020/21 v ní bylo zapsáno celkem 441 žáků. Reálná kapacita ZŠ odpovídá rejstříkové.

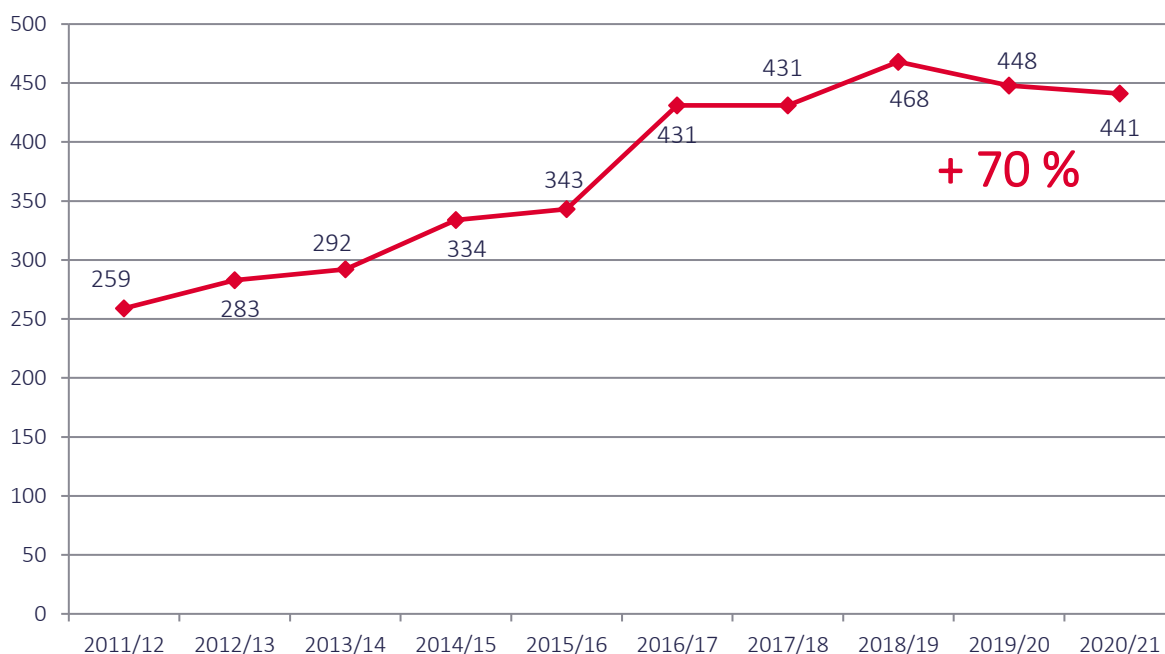
Tab. č. 25 Kapacita a počty žáků ZŠ

	Rejstříková kapacita	Počet žáků školní rok 2019/20
Velká Polom	490	441

Zdroj: Databáze MŠMT, zástupci obce

Počet dětí v místní ZŠ se zvyšoval především v průběhu let 2011/12 až 2016/17. Ve školním roce 2020/21 navštěvovalo ZŠ o 70 % více žáků než v roce 2011/12.

Graf č. 19 Vývoj počtu dětí v ZŠ

Zdroj: zástupci obce

POROVNÁNÍ KAPACITY ZŠ A POČTU DĚTÍ

Ve Velké Polomi mělo v posledních dvou letech přihlášeno trvalé bydliště v průměru 166 dětí ve věku 6-10 let. Průměrný počet žáků na 1. stupni činil 197. Druhý stupeň navštěvuje 244 dětí, ve Velké Polomi trvale žije 134 dětí odpovídajícího věku. První i druhý stupeň ZŠ ve Velké Polomi navštěvují i děti z okolních obcí, proto je index návštěvnosti vyšší než 100 %.

Průměrná naplněnost kmenových tříd ve školním roce 2020/21 činila na 1. stupni 21,9 žáků na třídu a na 2. stupni 24,4 žáků na třídu.

Tab. č. 26 Porovnání počtu žáků a počtu dětí s hlášeným pobytem, průměr 2019-2020

	1. ročník (6 let)	1. stupeň (6-10 let)	6. ročník (11 let)	2. stupeň (11-14 let)
Počet žáků v místní ZŠ	27	197	70	244
Počet dětí žijících ve Velké Polomi	29	166	39	134
% dětí navštěvujících místní ZŠ	93 %	119 %	179 %	182 %
Průměrný počet žáků na třídu, 2020/21	27,0	21,9	23,3	24,4

Zdroj: zástupci obce, Demografie Morava

POZNÁMKA

Index návštěvnosti udává poměr počtu zájemců o docházku do MŠ/ZŠ k počtu dětí s trvalým bydlištěm ve sledované oblasti v daném věku. Vyjadřuje se v procentech.

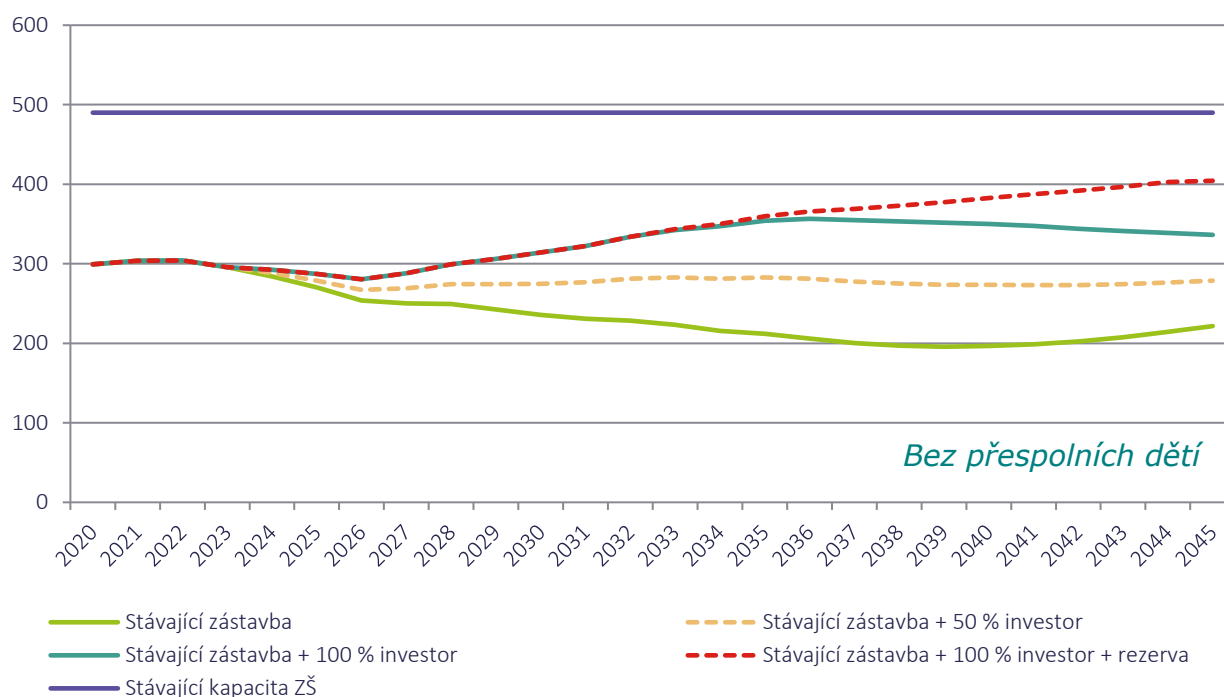
POČET DĚTÍ VE VĚKU 6-14 LET A ODHADOVANÝ POČET ŽÁKŮ

Předpokládáme, že ZŠ ve Velké Polomi budou navštěvovat všechny zde trvale bydlící děti ve věku 6-14 let. Počet potřebných míst v ZŠ v následujících letech ale nelze přesně určit. K této prognóze by bylo třeba počítat s údaji o počtech dětí, které na ZŠ dojíždí z okolních obcí. V dalších výpočtech je celkový počet dojíždějících dětí odvozen od průměrného počtu dojíždějících dětí v letech 2017-2020.

Podle varianty, která počítá s realizací investorské výstavby, se celkový počet žáků s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi bude pohybovat v rozmezí 300-350. Pokud by se zde žádný investorský záměr neuskutečnil, klesne počet místních žáků na cca 200. Žáci s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi v obou případech naplní jen část kapacity ZŠ (cca 70 % za předpokladu investorské výstavby a zhruba 40 %, pokud se investorská výstavba nerealizuje).

V grafu níže nejsou započítány přespolní děti. V posledních letech ZŠ ve Velké Polomi navštěvovalo cca 160 dětí z okolních obcí.

Graf č. 20 Odhad vývoje počtu žáků ZŠ bez přespolních*

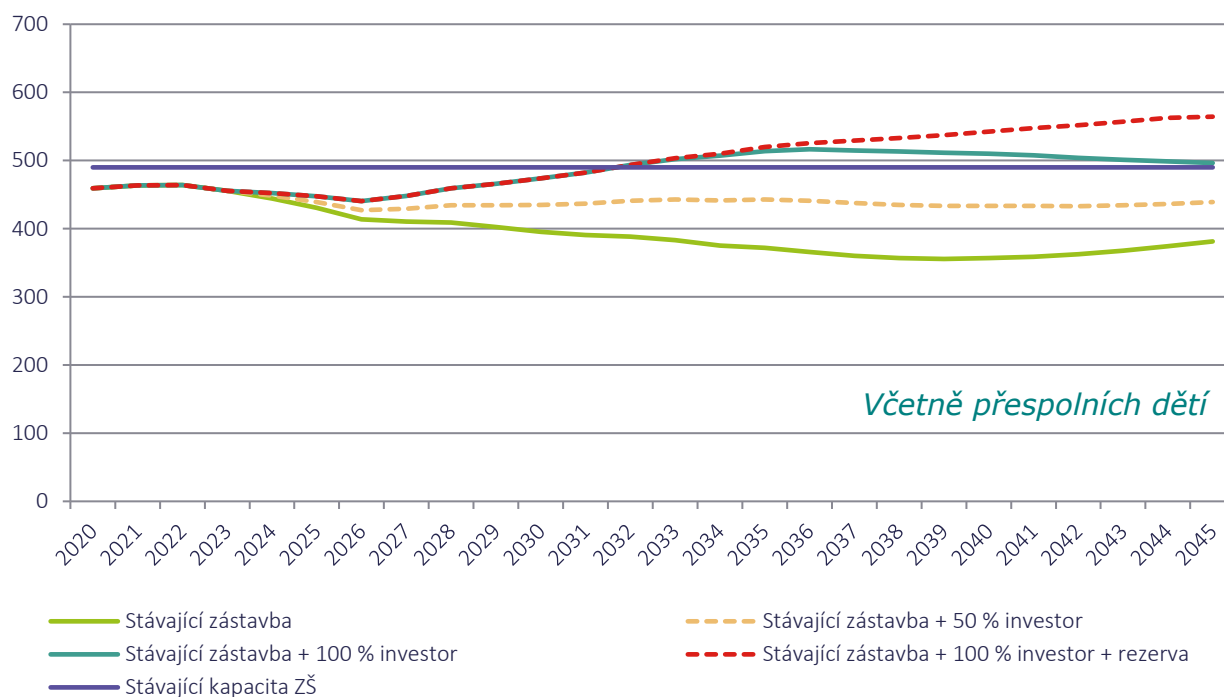
Zdroj: Demografie Morava

* Celkový počet dětí ve věku 6-14 let s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi

Níže uvedená prognóza počítá s předpokladem, že z okolních obcí bude na ZŠ ve Velké Polomi nadále dojíždět celkem cca 160 dětí. V případě realizace investorské výstavby by celkový počet žáků v druhé polovině sledovaného období současnou kapacitu ZŠ přesáhl zhruba o 20 míst. Pokud by se investorské záměry vůbec neuskutečnily, celkový počet žáků ZŠ by klesl na cca 350.

V prognóze v níže uvedeném grafu jsou započítány i dojíždějící děti.

Graf č. 21 Odhad vývoje celkového počtu žáků ZŠ včetně přespolních dětí*

Zdroj: ČSÚ, Demografie Morava

* Děti ve věku 6-14 let s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi + 160 dětí dojíždějících z okolních obcí

7. SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1 Celkový počet obyvatel, 2020.....	7
Tab. č. 2 Pohyb obyvatel, Velká Polom (2006-2020).....	9
Tab. č. 3 Relativní pohyb obyvatel.....	10
Tab. č. 4 Srovnání skladby obyvatelstva podle věku – rok 2020.....	12
Tab. č. 5 Úhrnná plodnost*.....	13
Tab. č. 6 Varianty vývoje úhrnné plodnosti použité v prognóze.....	13
Tab. č. 7 Střední délka života při narození, Moravskoslezský kraj.....	15
Tab. č. 8 Bytová výstavba v minulých letech.....	16
Tab. č. 9 Parametry budoucí migrace pro roky 2021-2045.....	17
Tab. č. 10 Věková struktura migrace 2018-2020.....	19
Tab. č. 24 Kapacita a počet dětí v MŠ.....	33
Tab. č. 25 Kapacita a počty žáků ZŠ.....	35
Tab. č. 26 Porovnání počtu žáků a počtu dětí s hlášeným pobytem, průměr 2019-2020.....	36

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem.....	8
Graf č. 2 Strom života, Velká Polom a ČR, 2020	11
Graf č. 3 Míry plodnosti podle věku matky, 2018-20	14
Graf č. 4 Přírůstek stěhování pozorovaný v letech 2006-2020 a prognózovaný	18
Graf č. 5 Vývoj počtu obyvatel dle 4 prognostických modelů.....	20
Graf č. 6 Vývoj počtu dětí ve věku 0-2 let	21
Graf č. 7 Vývoj počtu dětí ve věku 3-5 let	22
Graf č. 8 Vývoj počtu dětí ve věku 6-10 let	23
Graf č. 9 Vývoj počtu šestiletých dětí	24
Graf č. 10 Vývoj počtu dětí ve věku 11-14 let.....	25
Graf č. 11 Vývoj počtu jedenáctiletých dětí.....	26
Graf č. 12 Vývoj počtu obyvatel ve věku 15-18 let	27
Graf č. 13 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19-23 let	28
Graf č. 14 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24-39 let	29
Graf č. 15 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40-64 let	30
Graf č. 16 Vývoj počtu obyvatel ve věku 65+ let	31
Graf č. 17 Vývoj počtu obyvatel ve věku 80+ let	32
Graf č. 18 Odhad vývoje počtu dětí ve věku 3-5 let s trvalým bydlištěm ve Velké Polomi	34
Graf č. 19 Vývoj počtu dětí v ZŠ.....	35
Graf č. 20 Odhad vývoje počtu žáků ZŠ bez přespolních*	37
Graf č. 21 Odhad vývoje celkového počtu žáků ZŠ včetně přespolních dětí*	38

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Velká Polom.....	6
-------------------------	---

8. ZPRACOVATEL STUDIE

Společnost **DEMOGRAFIE MORAVA** se zaměřuje na zkvalitňování života ve městech a obcích na Moravě. Nabízíme demografické prognózy, průzkum veřejného mínění, plánování sociálních služeb či plánování kapacit škol a školek. Díky našim dlouholetým zkušenostem Vám dokážeme zaručit spolehlivé výsledky prvotřídní kvality, které slouží pro tvorbu podkladů pro strategické rozvojové plány a komunitní plánování sociálních služeb ve městech a obcích na Moravě.

Petr Fusek